

מסורת הש"ס

א (לעיל יט. ז. לא. זבחה יט:יג, **א** לעיל זב, **א** לעיל סח:יג, **ד**) (לעיל מ: סה), **א** עיין בעיי ומנאל שטיי טשמאלות), **א** (הראש יראה שפסוקים כחוקים זה מזה כי פרשת ושנות חיים כתיב בתשלי ג' פסוק ג' ופרשת אליכס אישים אקרא כתיב שם ח' פסוק ד' ובכן מנהל לכוין דעת רש"י ועיי מ"ח, **א** **י** ז"ל לנחק, **א** ד"ה כנס ד"ה ולהטיב שייך למתנין,

הגהות הב"ח

א **גמ'** רנא אמר אמר קרא ופשת. י"ב אחר הולאת ק' ומתה כגנדי לכן: **א** **רש"י** ד"ה אף תשאל כו' ונאל השעיר עלוי את כז עוטם ושלחו:

רבינו חננאל

אמר רב חסדא גמירי ח' טבילות וי' קידושין, ואי כסדרן, כלומר כמז שכתובה עבודת היום, לא תמצא אלא שלש טבילות, וזה פירושו, טבילה מפתום של שחר שהוא קודם א לעולה, ואחר כך כתיב כשבא ללבוש בגדי לבן (כתיב) בגדי קדש [הם] ורחץ במים את בשרו ויבשם, וכתוב מפורט הכל סדר עבודת היום. ובסוף עבודה כתוב ובא אהרן אל אהל מועד ופשת את בגדי הבד וגו', וכתב בתורה ורחץ את בשרו במים במקום קדוש וגו', ויצא ועשה את עולותו וגו'. שלמו העבודות באלו שלש טבילות אלא היה עושה עבודת היום ומניח הכף והמחתה ויוצא טובל ועושה אילו ואל העם כו', ואחר כך טובל עד ונכנס ומוציא המחתה ויוצא וטובל ומשילם, לפיכך אמר רב חסדא כל הפרשה נאמרה על הסדר אלא מובא אהרן אל אהל מועד ואילך, אל אהל המשלח אומר לכהן גדול מחיה חיים עשינו שליחותנו. בפומבדיתא כי הוו מיפטרי רבנן מהדרי ונכנס הכי, מחיה חיים יתן לך חיים ארוכים טובים ומתוקנים, שנאמר כי אך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לך. ומה הן שנות חיים השנים המשנין לו לאדם מרעה לטובה. אתהלך לפני ה' בארצות החיים, זה מקום שווקים. אליכם אישים אקרא, אילו תלמידי חכמים (שירושבים) [שדומין] כנשים ועושין גבורה כאנשים.

א) י"ל ז"ל שהוא קודם לעבודת היום.

ועתה המוספין וממיד בין בין הערבים, לפיכך נריך להפסיק אילו ואל העם בין עבודת היום להולאת ק' ומתה והולאתן מפסיק בין אילו ואל העם לערבים, הרי חמש, ממיד של שחר כגנדי זכ, עבודת היום כגנדי לכן, אילו ואל העם (לעיל זב) וביאה זו היא

שכל הפרשה נאמרה על הסדר וכו'. ואי כסדרן כתיבי וכן הסדר שמואלן כלגישה ראשונה ואין עבודה חילונה של כגדי זהכ מפסקת בין עבודת היום להולאת ק' ומתה לא משכחת לה וכו' ככר

פרשתיה כפרק אמר להם הממונה (לעיל דף זב): **כשעיר הנעשה**

שכל הפרשה כולה נאמרה על הסדר חוץ מפסוק זה מאי טעמא אמר רב חסדא גמירי **חמש טבילות ועשרה קידושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום ואי אמרת כסדרן כתיבי לא משכחת לה אלא שלש טבילות וששה קידושין מתקף לה רבי זירא ודילמא מפסיק ליה בשעיר הנעשה בחוץ אמר אביי אמר קרא **י** ויצא ועשה את עולתו מיציאה ראשונה עביר אילו ואיל העם רבא אמר אמר קרא **י** ופשט **א** את בגדי הבד שאין ח"ל **י** אשר לבש כלום אדם פושט אלא מה שלובש אלא מה תלמוד לומר אשר לבש שלבש כבר מתקף לה רבה בר רב שילא ואימא דמפסיק ליה בשעיר הנעשה בחוץ הכתיב ויצא ועשה וכל הפרשה כולה נאמרה על הסדר והא קראי כתיבי **א** ואת**

זבננס להקטיר קטורת של בין הערבים ולהטיב את הנרות. מימה הוא דלל קמני ממיד של בין הערבים ושמה יש לומר משום דככר תנא ליה דרישא במילתיה דר"ע: **ולהטיב את הנרות.** הא דלל תנא להדליק את הנרות שהיה בין הערבים אצל הטבה כפרא הואי י"ל דלילמא דימי שמעון הצדיק נשנית משנה זו וכן מתנינן דתמיד (דף זג.) דתנן מי שזכה דזישון המנורה נכנס ומנל שתי נרות מורחיות דולקות מדשן את השאר ומניח את אלו זה היה כמו כן דימי שמעון הצדיק מנלן שכזו פי' משמת שמעון הצדיק מדשנו כו' ואס כן דימי שמעון הצדיק היו דולקין אותן שמי נרות מורחיות עד הערב והיה לריך להטיב אותם דרישא ואחר כך היה עושה הדלקה ולהי נקט ולהטיב את הנרות ולא קמני להדליק משום דהטבה הימה קודם כדפרישית: **לא** משבחת לה **א**א **ג'** מביאות. לעיל פ' אמר להם הממונה (דף זב. ד"ה ואי) פירשתי: ואימא

חלב החטאת יקטיר המזבחה והדר **א** ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת ואילו אנן תנן **א** הוראה את כהן גדול כשהוא קורא אינו רואה פר ושעיר הנשרפין ואילו אמורי חטאת בתר הכי מקטיר להו אימא חוץ מפסוק זה ואילך ומאי חוית דמשבשת קראי שביש מתניתא אמר אביי אמר קרא **ו**המשלח **ו**השורף מה משלח דמעיקרא אף שורף דמעיקרא אדרבה מה שורף דהשתא אף משלח דהשתא והמשלח דמעיקרא משמע רבא אמר אמר קרא **י** ועמד חי **ע**ד מתי יהא זקוק לעמוד חי עד שעת כפרה ואימתי שעת כפרה בשעת מתן דמים ותו לא אתי משלח מצאו בשוק לכהן גדול אומר לו אישי כ"ג עשינו שליחותך מצאו בביתו אומר לו מחיה חיים עשינו שליחותו אמר **א** רבה כי מיפטרי רבנן מהדרי בפומבדיתא אמרי הכי מחיה חיים יתן לך חיים ארוכים וטובים ומתוקנין **א** אתהלך לפני ה' בארצות החיים אמר רב יהודה זה מקום שווקים **כי** אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך וכי יש שנים של חיים ויש שנים שאינן של חיים אמר רבי אלעזר אלו שנותיו של אדם המתהפכות עליו מרעה לטובה **י** אליכם אישים אקרא אמר רבי ברכיה אלו תלמידי חכמים שדומין לגשים ועושין גבורה כאנשים ואמר רבי ברכיה הרוצה לנסך יין על גבי המזבח ימלא גרונם של תלמידי חכמים יין שנאמר אליכם אישים אקרא ואמר רבי ברכיה אם רואה אדם שתורה פוסקת מזורעו ישא בת תלמיד חכם שנאמר **י** אם יזקין בארץ שרשו ובעפר ימות גזעו מריח

העם והקטרת אמרי פר ושעיר שעשים כחון כגנדי זכז וטובל ומקדש ופושטן וטובש בגדי לבן ובא אל אהל מועד להולא את הכף ואת המחתה שהקטיר בה הקטרת לפני ולפנים (ויקרא טז בא). מאי טעמא. נריך להפסיק דאילו ואל העם בין עבודת היום להולאת ק' ומתה (לעיל זב.). גמירי. הלכה למשה מסיני, **חמש טבילות.** זו ביום (ס) ועשרה קידושין. דיו ורגלו מן הכיור (לעיל יט.). ואי אמרת כסדרן. של עבודות כתיב מקרא זה, לא משבחת לה אלא שלש טבילות. אמת תמיד של שחר ואמת בינו ובין עבודת היום כולה עם הולאת ק' ומתה, ואמת בין הולאת ק' ומתה לאילו ואל העם בין אילו ואל העם לערבים, הרי חמש, ממיד של שחר כגנדי זכ, עבודת היום כגנדי לכן, אילו ואל העם (לעיל זב) וביאה זו היא

מריח

העם והקטרת אמרי פר ושעיר שעשים כחון כגנדי זכז וטובל ומקדש ופושטן וטובש בגדי לבן ובא אל אהל מועד להולא את הכף ואת המחתה שהקטיר בה הקטרת לפני ולפנים (ויקרא טז בא). מאי טעמא. נריך להפסיק דאילו ואל העם בין עבודת היום להולאת ק' ומתה (לעיל זב.). גמירי. הלכה למשה מסיני, **חמש טבילות.** זו ביום (ס) ועשרה קידושין. דיו ורגלו מן הכיור (לעיל יט.). ואי אמרת כסדרן. של עבודות כתיב מקרא זה, לא משבחת לה אלא שלש טבילות. אמת תמיד של שחר ואמת בינו ובין עבודת היום כולה עם הולאת ק' ומתה, ואמת בין הולאת ק' ומתה לאילו ואל העם בין אילו ואל העם לערבים, הרי חמש, ממיד של שחר כגנדי זכ, עבודת היום כגנדי לכן, אילו ואל העם (לעיל זב) וביאה זו היא

תום' ישנים

א **י** ורחץ את בשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עלותו ואת עלת הקעם וכפר בגדיו ובגדו הקעם:

ויקרא טז כד **א** ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדיו הקד אשר לבש בבאו אל הקדש והניחם שם: ויקרא טז כג

א ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה:

ויקרא טז כה

א ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת אשר הובא את דמים לכפר בקדש ויציא אל מזרח למזבחה ושרפו באש את ערתם ואת בשרם ואת פרשם: ויקרא טז כז **א** והמשלח את השעיר לעזאזל יכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים ואחריו כן יבוא אל המזבחה: ויקרא טז כח **א** והשעיר אשר עלה עליו הנערל לעזאזל יעמד חי לפני ה' לכפר עליו לשלוח אתו לעזאזל הפךדברה:

ויקרא טז י **א** אתהלך לפני ה' בארצות החיים:

תהלים קטז ט

א כי ארך ימים ושנות וימים ושלום יוסיפו לך:

משלי ג ב

אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם: משלי ח ד **א**ם יזקון בארץ שרשו ובעפר ימות גזעו: מיריח מים יפרח ויעשה קציר כמו נטיע:

איוב יד ח-ט

מוסף רש"י

שכל הפרשה כולה נאמרה על הסדר. ואמרו המקראות על סדר העבודות הממחלפות, סדרן כפרה כן סדר עבודתם, חוץ מפסוק זה. ככתב הולאת ק' ומתה ואל עבודות הפנימיים ואל הפסק עבודת אילו ואל העם בימימים והיה לו לנמוז ואחר כך עשה את עולמו וגו' ואח"כ זכא אהרן להולא ק' ומתה ואחר כך עשה את בגדי הבד והניחם שם וכתב את כשרו במים ולבש את בגדיו, שמונה של כל השנה, ועשה המוספין וממיד של בין הערבים (לעיל זב) וביאה זו היא אחר עשיית עולמו ועלת

להולא אהל מועד להולא את הכף ואת המחתה שהקטיר בה הקטרת לפני ולפנים (ויקרא טז בא). מאי טעמא. נריך להפסיק דאילו ואל העם בין עבודת היום להולאת ק' ומתה (לעיל זב.). גמירי. הלכה למשה מסיני, **חמש טבילות.** זו ביום (ס) ועשרה קידושין. דיו ורגלו מן הכיור (לעיל יט.). ואי אמרת כסדרן. של עבודות כתיב מקרא זה, לא משבחת לה אלא שלש טבילות. אמת תמיד של שחר ואמת בינו ובין עבודת היום כולה עם הולאת ק' ומתה, ואמת בין הולאת ק' ומתה לאילו ואל העם בין אילו ואל העם לערבים, הרי חמש, ממיד של שחר כגנדי זכ, עבודת היום כגנדי לכן, אילו ואל העם (לעיל זב) וביאה זו היא

תום' ישנים

לא היוו לבש ככר. י"ל (דילמא) דמ"מ' בגדי בד הן כולן אע"ג דמקרא מפקינן לעיל שפחותן מהן. והא חרי קראי כתיבי **ואת חלב החטאת וגו' ואת פר החטאת וגו'.** ומימה נלאו הכי תיקשי ליה דשריפת פר ושעיר כמזבח היא חרב אילו ואל העם היא היתה קודם כמו שענינו לעיל. י"ל כי משום כך קשיא אין נריך להניח מפסוק זה ואילך שכל זו חלי כפסוק זה דונא אל אהל מועד ואל ועשה את עולמו דקדק הולאת ק' ומתה ואילו ואל העם לא נאמר כסדר ממרי טעמי, מזה דאילו ואל העם קמני ק' ומתה ועוד דשריפת פר ושעיר הימה לפנייה, אצל אימורי חטאת ושריפת פר ושעיר מרי קראי בלשי נפשייהו. הי"ד יוסף. **אף** שורף דמעיקרא. ולכן מוקמינן ליה קודם אילו ואל העם אחר שילוחו של שעיר מיד. זה במקום שילוחם של שעיר דמים ליחבוב יעמד ועד וגם על ישראל כשגילו שימאלו ארץ מללח כל טוב ויובלו לעסוק במורה.